

Este de două ori în septemana:
Joi-a și Dominec'a.

Pretiuul de prenumeratiune:
pre anu întregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a și straintate:
pre anu întregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Correspondintele și banii de prenumeratiune se se adresează de a dreptu: Redacțiunei „Lumina” în Aradu, cancelari'a episcopescă.

Pentru publicațiunile de trei ori, ce conțin cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sîre garmond) taca'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. Era mai sus 5 fl., întielegendu-se într' aceste sime și timbrulu. — Pretiuul publicațiunilor se se anticipe

Fôia bisericăscă, scolastica, literaria și economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Invitare de prenumeratiune
la

„LUMINA”

fôia bisericăscă, scolastica, literaria și economica.

Cu 1. aprile vechiu începemu patrariulu alu doile alu anului curinte, pentru care deschidem prenumeratiuni nouă, cu condițiunile ce se vedu în fruntea foii.

Pre timpulu sinodului eparchialu ni vom dá tóta trud'a a comunică desbaterile câtu mai în detaiu sîspre multamirea onoratorilor nostri cetitori.

Aradu, 22. martiu 1873.

Redacțiunea.

Facerea lumii în sîse periode, dupa scrierile lui Moisie, a santiloru parinti și a unoru geologi.

— Urmare —

Naturalistii și scrutatorii geologi, adese ori dau peste straturi de estensiuni de miluri de pamentu, cari nu s'au formatu din alta, de câtu din remasitiile varose ale animaleloru asia numite *liliace* (Chrinoida), a caror'a multime și frumsétia rapescă în admirare atentiunea omului. Animalele aceste neperfecte (forma de plante) se afla crescute catra fundulu mariloru, seu catra alte trupuri anotate de ici coala pe fati'a apelor, cari fiindu asemenea chrinului, s'au numitu *chrinoide*. Intre animalele aceste primitive, vinu de însemnatu *Polipii*. Acestia asia natura au, că alegu din mare *varulu de acidu carbonicu*, și si facu din elu *casuliti* (celule) carele léga de fundulu mării. Cu mórtea acestor'a, alta generațiune, face și zidesce de asup'r'a acestor'a și asia mai departe, pana ce ajungu la suprafati'a apei, candu acum nu si mai potu continuă edificarea. Miriadele acestora forméza straturile seu *baneile asia numite de arina* de estensiune de mii și mii de miluri de pamentu. Asia au lucratu și cei d'anteu *polipi*, cari prin casulitiile lor cele asiediate catra fundulu mariloru au fôrte înaintatu aredicarea și formarea straturiloru respective a pamentului — uscatului. — Oh! câtu e de minunata întieptiunea lui Dumnedieu, care prin asia fiintie miei au curatitu, și curatia oceanulu celu de marime nemesuravera, ca și alte animale se se póta imbucurâ în acel'a de viétia! Astfelu de destinațiune au și insectele cele micutie de pe pamentu, ca se curatiésca putredineea și mortatiunea animaleloru și plantelor, și éta că acésta providintia divina au domnit dintru începutu „Cátu sunt de mari lucrurile tale Dómne, tôte intru întieptiune le-ai facutu! Salmistulu. Era Paulu Apost. „Oh! adanculu bogatiei, și alu întieptiunei, și alu sciintiei lui Dumnedien”! (catra rom. cap. 11. v. 33.)

În formațiunile și straturile periodului transitiu, aflăm reprezentata și clas'a mai din diosu a pesciloru ososi, și scoicile (conchiferrae) asisderia nisce animale asia numite *Trilobite*, a caror'a ochi și acum dupa mii și milióne de ani desgrupati, se afla sustienuti în integritatea lor primitiva originala, a caror'a organizațiune sémăna multu cu animalele ce acum vietiuescu în mare și se numescu *Crustate*, ce adevărescu, că sunt unele dintre cele mai de demultu și perite animale, cari atunci s'au creatu, candu acum sórele a luminatu în tóta splendórea sa, seu cum dice Moisie în diu'a a 5-ea și nici de câtu mai înainte, și éta că ochii unui animalu asia de micu, sustienuti sub decursulu alor atâte mii și milióne de ani atátu de lungu timpu pana astadi, în

celu mai admiratu modu, chiarifica originea divina a santei scripturi! Si vedi în asia consecintia și consunantia, promovéza marirea lui Dumnedieu tôte fapturile lui, inca și acele, cari acum de multu am eugetatu a fire și perite!

Si cu adevăratu, înzedaru am caută astadi campurile cele de lupta ale Romaniloru și Greciloru, cu scopu de a află armele eroiloru, cari cu armele lor au cutrieratu și au cuprinsu tóta lumea. Timpulu a nimicitu și celu mai de pe urma semnu a monumintelor lor triumfale! Pe candu *amfibiile* și *paserile*, cari cu mii și milióne de ani s'au târeitu, pe straturile cele moi primitive ale pamentului, au lasatu dupa sine cele mai nester-givere urme ale esistintiei lor! *Annibalu* cu legiunile sale, *Serse*, cu óstea sa numărósa, și *barbarii* cu turmele lor, tóti au disparutu, faraca se avemu de la densii macar unu semnu de esistintia, pe candu din contra, nisce biete animale, precum *amfibiile*, *scoicile*, *crustatele*, *bróscele* și *paserile* ce s'au târeitu pe pamentulu primitivu, au lasatu dupa sine cele mai învederate semne a esistintiei lor.

*Nec perit in tanto quidquam, mihi credite, mundo
Sed variat, faciemque novat, nascique vocatur.
Incipere esse aliud, quamquod fuit ante, morique
Desinere illud idem! — (Ovidiu.)*

În citațiunile mai de sus ale lui Cuvier, gasim asia numitele *amphibii sburătorie*, sub cari se întielegu a) *monstrulu anticu* cu două degete seu picióre sburătorie (ptero dactylus) care între tôte animalele a tóstu mai rar, mai desformu, și mai iute au disparutu, în marime au avutu 5 urme, trupu au avutu forma de sierpe seu siopêrla, piciórele fôrte neproportionate, cele 2 degete ale piciórelor din nainte, au fostu de déua ori mai lungi de câtu întregu trupulu, din care s'au estinsu o pelcutia, ce a fostu în legatura cu piciórele din napoi, prin acaror'a ajutoriu a sburatu în form'a *liliaciloru* nostri, de unde si-au și imprumutatu numele, cu degete seu picióre sburătorie. Monstrurile aceste au fostu mai de multe clase. O clasa dintre densele au avutu unu rostu fôrte lungu și provediutu cu nisce dinti rari dara fôrte ascutiti, în locu de peru seu pele au avutu soldii. b) *Siopêrl'a Uriasia* (*Megalosaurus*) acareia lungime de comunu a fostu de 30 de urme, dara s'au aflatu și de 60 de urme. c) *Monstrulu grandiosu* (*Plesiosaurus*) caruia între tôte animalele antice, mai vertosu i se cuvine numele de monstru. Capulu i-a semenatu catra a siopêrlei; gur'a i-a fostu armata cu dinti de *crocodilu*, grumadii neproportionati fiindu fôrte lungi, au semenatu sierpelui, peptulu și spatele pentru lungimea grumadiloru, i-a statu tare îndereptu, și au semenatu óresi cum catra animalele sugătorie, au avutu patru picióre anotate asemenea chitiloru de unde se și numescu monstru anotatoriu, și s'a sustienutu mai cu sémă la versarea riurilor curgătorie în mări. d) *Siopêrl'a de pesce* (*ichthosaurus*) a careia lungime a fostu mai mare de 30 de urme, cu patru lopeti de plutitu, și cu o còda fôrte tare, capulu i-a semenatu catra a siopêrlei și dintii catra a *crocodilului*!

Dara cine ar puté fi în stare de a enumeră, tôte animalele periodului acestuia, spre aretarea a totu mariei lui Dumnedieu, și verificarea ordinei și procedurii lui Moisie în descrierea și stemei creatiunei seu facerii lumii?! Fie destulu atâte pentru periodulu acest'a, și se mergemu mai departe, și se cercămu de ce vom dá, și ce vom vedé?

(Va urmă.)

Ioanu Damsia,
parocu și ases. cons.

Predica

pentru o duminică de primăveră, compusa de

Georgiu Morariu

(preot în Jadani.)

„Ești tu semenătorul și semene sementii a sa.” (Luca 40. 5.)

Natur'a amortită de asprimea iernii, începe a-si veni în ori. Aerul rece e încălzit de blăndețea radiei ale soarelui de primăveră. Pământul și-a schimbat vestimentul alb cu cel verde! Pomii ni suridu cu florile lor pistitice, frumoase; insecte: fluturi mandri, albine serguitoare încep să-și înșurubeze în șorului lor a cerceta florile câmpului, și ale grădinilor! Păsările cântă vesel în concertul melodiilor lor! Giurii împregiur, pare că vede o misicare, . . și pare că aude o șurubare, . . se pare că toată natur'a începe a învia, a porni! . .

„Cătu sunt de minunate lucrurile tale, Domne!” Pana când ier-alaltaeri totu semănă unui moment tacut, foră viața, foră bucuria: astăzi, ce schimbare! Totu e în mișcare! toată natur'a până la cel mai mic atomu nisuesce a da semn de viață, a se prepara de a corespunde scopului său ce l'a capatat de la făcătorul cerului și alu pământului!

Economul la câmpu afora încă voiesce a profita de binecuvântarea ce o împarte natur'a; elu încă a esut se-si semene sementii a sa, se-si semene sementii a din care voiesce a-si castiga:

I. Nutrementu

Ddieu. J. A. cu pre înalt'a sa întieptiune, mii de iconi pune înaintea ochilor omeniei, ca totu atâtea exemple, prin cari o face se veda și se întieptă: cum trebuie viața sa pământesca se și-o împarta, ca prin această împartire se pōta fi în stare a-si castiga medilōcele acelea, ce-i sunt de lipsa pentru viața de veci. Astfelu de icona, ni sta și acum înainte!

E primăveră, anutimpul acelu în care natur'a are puterea cea mai producătoare! Tota plant'a, totu creatur'a de pre pământu de la animalul cel mai mare, până la furnic'a cea mai mică, până la vermele celu ce se târă în țierina, tote lucră: tote mergu la scopul lor, cauta nutrementu pentru viața lor! Ce icona frumoasă acelu! Ce îndemnu și exemplu de urmarit se da omenilor! se pare că unu degetu atotpotinte arăta spre acestu exemplu, arăta și esplica fiintei întieptătoare dicendu: „Omule, învia din iconile naturei: din plant'a ce se trediesce, din pulbere, de la furnic'a ce ese din crepatur'a pământului; de la vermele ce se târă în țierina, întrebuintădia tote dilele, tote orele și minutele vieții tale cu întieptiune, și nu le lasă se treacă foră de folosu. Lucra, castiga, adună-ti necontenit, ca se nu duci lipsa, ci se ai nutrementu pe viață. Sementa sementia, inse sementia buna, căci precum e sementii a: asia e fructulu; pentru că „totu pomulu din rodulu seu se cunoște, că nu aduna smochine din spini nici culegu struguri din rugu” (Luca VI. 44.) Folosesc-te de timp, lucra până ai lumina, căci va veni timpul acelu cându nu vei pute lucră ci va trebui se mananci aceea ce ti-ai castigat. Va veni iern'a și va cere de la tine castigulu anului. — Inse, creștine, trebuie se scii: că tu esti asemenea animalului, furnicei și vermelui țărătorin; Tu nu traiesci ca se manci și se bei; tu, pre langa nutrementulu acest'a ce-lu detoresci trupului teu pământescu muritoriu, mai ai încă unu sufletu nemuritoriu, caruia încă acum'a, până esti în viață, până ai lumina, trebuie se-i castigi nutrementu, unu nutrementu care se-i asigure viața vecinică! Învia a scii și a implini poruncile lui Ddieu! Dă în tote dilele tale o viață morală, plină de fapte bune, de virtuți creștinesci! Implinesce detorintele tale facia cu Ddieu și facia cu vecinulu teu! Fă în tota viața ta numai bine! Nu asupri nu face strimbatu nimenui! Tine-te totu de una de dis'a întieptă „ce tie nu-ti place altui'a nu face,” și prin astelu de fapte ti-castigi nutrementu pentru

II viața de veci.

Desi e adeveratu aceea, că unii omeni sunt în viața acelu mai favoriti de sorte, și prin unele împregiuri bune, cari nu sunt prin meritulu lor propriu desvoltate, ajungu la o viață mai buna de cătu alții: dar totuși, și dis'a aceea: că „totu însulu e faurulu sortii sale” e adeveratu și cuprinde în sine unu adeveru neresturnabilu! unu adeveru, ce prin mii și mii de exemple de tote dilele se pōte adeveri! Au nu cunoșceti și voi insive, J. A., destui confrati de ai vostri, cari prin sudorea fetei lor și-au castigat o economie frumoasă, au devenitu la o pusețiune materială destul de respectabilă? ! . . . până cându erasi, cunoșceti și de acoia: cari și multu pucinu ce au ereditu de la moși, parinti, prin nelucrare, viața necorectă și prin pradare și alte patimi, au devenitu la sepa de

lemn. Nu întieptu între acești din urma și pe acei confrati scapatați materialmente, cari prin o nenorocire la care ei nu au fostu caus'a — au devenitu în stare slabă; nu, căci aceștia și vor fi aducendu aminte de Iobu multu cercatulu, care între tote ispitele vieții s'a mangaiat și a disu: „Ddieu a datu, Ddieu a luat, fie numele lui binecuvântatu!” caruia apoi Ddieu, vedindu-i credința neclătită, erasi i-a daruitu cu prisosința tote cele perdute.

„Lucrulu e chiamarea cea mai nobilă a omului pre pământu!” a dis'o unu întieptu; prin lucru se castiga sorte cea mai buna la carea trebuie se se silisca totu creștinulu. Lucrulu e viața, lenevi'a e mōrte! O! siliti-ve dreptu aceea a vi castiga sorte cea mai buna! siliti-ve la viața și încungiurati mōrtea! căci nu mai acelu traiesce, care lucra! Puneti temei prin lucrulu vostru ca creștini adeverati, și la o viață morală, căci prin acelu a-ti castigat viața de veci! Nu uitati nici cându că trupulu omului e asemenea unei plante, ale acarei radecini se estindu în țierina, era verfulu — sufletulu — se înalta sus la ceriuri; și precum este viața radecinei, adeca a trupului; asia e și a verfului adeca a sufletului. Nu uitati, J. A., că precum după aspr'a iernă ce amortise natur'a, urmēza binecuvântat'a primăveră aducandu cu sine o viață nouă pentru creaturile pământului; precum după o furtună grea ce a ruptu arbori din radecini, a culcatu spice aurie, urmēza timpu seninu; și în fine, precum din sementii a ce putrediesce în pământu, resare erasi plantă frumoasă: asia după viața acelu pământesca și trecătoare, urmēza alta viață, o viață vecinică în care totu omulu după faptele sale seu se va preamari seu se va osendi. Amin!

Protocolu

Despre ședința delegației congresuale române în afacerile de despartire ierarhica de catra Metropoli'a serbăscă din Carlovetti; care ședința în urm'a convocării regulate prin Preasfânti'a Sa Dlu Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicoviciu ca președinte, s'a ținutu în Aradu în 5/17 și 6/18 Fauru 1873. sub președinția numitului Domnu Episcopu fiindu de facia membrii delegației: Simeonu Bic'a protopresviterulu Oradei-mari; Ioanu Popoviciu protopresviterulu Versetiiului; Antoniu Mocioni; Georgiu Ioanoviciu; Constantin Radulescu; Ioane Balnosianu; și notariulu respective referintele delegației Vincentiu Babesiu. —

Nr. 1. Constatendu-se adunarea completă după statutulu esmisiunei sale, Preșantin'a Sa Domnulu Episcopu președinte prin asesorulu referinte consistorialu Petru Petroviciu da cetire conspectulu obiectelor ce au a fi deslegate în urmarea caruia, —

Se decide: a se luă în desbatere mai antaiu de tote cauzele de despartire ale comunelor mestecate, și a nume acelor'a din cari s'au infacisiatu reprezentanti în persōna asteptandu se afla rezultatulu.

Nr. 2. Se da cetire actului comisiunale de despartire din comun'a Pecic'a-romana, — în privința caruia

Se decide: Aflandu-se tote în conformitate cu invoiel'a normativă de la Carlovetti după-ce serbii prin reprezentantii lor se dechiara impacati și chiar asigurați de catra romani, prin obligatiunea ce li s'au datu și pre care ei au primit'o, și asia serbii de buna voia au și esitu din biseric'a romana până aci comună: — actulu de despartire se aproba; despre această se încunoscintădia pe locu presentii reprezentanti ai ambelor parti, er încunoscintădia în comună se va mediloci pre calea sa prin concernintele domnu protopresviteru.

Nr. 3. Se da cetire actului comisiunale de despartire din comun'a Tornea.

Impecatiunea încheiată între romani și serbi, se afla corespundentă invoielii statorite în Carlovetti cu delegatiunea serbăscă și aprobată de Maestatea Sa până la punctele 2. și 3. de sub I. ale protocolului, cari dispun pre timpu nedeterminat — două juredicțiuni în biserică, adeca apartinența fie-carei parti, separată organizată, la juredicțiunea sa națională ierarhica și intru acestu espresu întieptu folosirea comună a bisericii; o dispusețiune contravertată de repetite ori, din punctu de vedere canonic de catra Esceleții Sa Dlu administratore patriarchalu din Carlovetti.

Deci în această privință, ținendu-se contu de acea excepțiune canonică, partile se avisădia a starui, ca cătu mai curendu se faca posibile despartirea și în privința bisericii, și până atunci se sustinea în punctulu juredicțiunei eparchiale usulu de până acuma.

Acastă decisiune îndată s'a și publicatu reprezentantilor ambelor parti din comun'a Tornea, er dispusețiunile mai de parte se vor face pre calea sa.

Nr. 4. Se da cetire actului de despartire din comun'a Nadlacu. —

Impecarea incheiata intre parti necuprindiendu nici o dispu-setiune ce ar fi espresu in contr'a normelor statorite in Carlovetiu, se ié spre cunoscintia.

Nr. 5. Se da cetire actului de despartire din comun'a Cénadului-ungurescu. —

Dupa actulu de despartire, fiindu dintre cele două sesiuni parochiali un'a instroinata si sub procesu; ér din cea un'a, care astadi se afla in folosint'a preotului serbu, partea serbéscă ne'nvoindu-se a cede diumetate partii romane — considerandu că, dupa punctulu VII. alu invoielei normative din *Carlovetiu*, nici minoritatea nu pôte se remana fara parte din pamentulu parochialu, ér' in casulu de facia, dupa pretensiunea serbiloru, chiar maioritarea romanilor ar remanea fora pamentu si numai cu unu procesu pre capu; deci pe temeiulu punctulu alu XVI. pentru ca acestu actu de impacatiune se se póta incuviintiá, este necesaria intregirea lui intr'atât'a, ca din pamentulu parochialu esis-tinte, diumetate se se acórde partii romane.

Nr. 6. Se propune contraversi'a escata intre Dlu Eppu serbescu din *Versietiu Emilianu Kengyelatz* resp. intre administratorulu patriarchiei serbesci *Nicanoru Gruiciu*, si intre Dlu Eppu romanu din *Caransebesiu Ioanu Popasu* pentru procedur'a acestuia in comunele mestecate *Satulu-nou*, *Alibunari* si *Mramoracu*, apoi mai tardiu si in privint'a *Ciacovei*.

Se decide: A se essaminá pe rondu actele de despartire ale acestoru comune, si dupa aceea a luá la desbateré caus'a conflictului.

Nr. 7. Se da cetire actului de despartire din comun'a *Satulu-nou*.

Actulu de impecatiune corespundiendu statoririloru din punctele XII. si XIII. in legatura cu IX. a invoielei normative din *Carlovetiu* din partea delegatiunei romane se ié simplu spre cunoscintia, nesuferindu punerea sa in lucrare din acést'a parte nici o pedeca.

Nr. 8. Se da cetire actului de despartire din comun'a *Alibunari*.

Se decide intocmai ca si sub nrulu precedinto. —

Cuprindiendu acestu actu o dispu-setiune de a dreptulu in contr'a punctulu IX. alineatulu 3. din invoié'a normativa de *Carlovetiu*, unde espresu se prescrie că „desdaunarea se se respunda celu multu in cinci ani” pre candu in *Mramoracu* Serbiei au primitu a indata, unde partile, pe temeiulu consumarei conditiuniloru stipulate incesi le punu in lucrare despartindu-se in fapta. — Acést'a resulta din testulu punturiloru XII. si XIII. a invoielei regulative.

3. Consumate se considera conditiunile, in data ce ambele parti a primitu cele ce lis'au acordatu prin actulu de impecatiune; dar in privint'a sumei de desdaunare ajunge ca aceea se fie garantata prin oblegatiune formale, prevediuta cu facultatea de intabulare pe averi anumite séu — dupa insusi testulu punctulu alu XIII. „asecurata cu garantia legale si concésa de partea indreptatita.”

4. Indata ce partile naintea Comisiuniloru au incheiatu si sub scrisu unu actu de despartire, partea care n'are preotu de nationalitatea sa, este in dreptu a'si cere si aduce atare, — firesce prin midilocirea eparchiei si resp. cu ajutoriulu protopopiatulu nationalu, la care este se apartiena dupa despartire. —

Punctulu 11 alu invoielei. —

5. Fie care actu comisiunалу de impacatiune si despartire ierarhica — indata dupa incheiere, are a fi substernutu delegatiuniloru care inplinindu-si oficiulu ce li impune punctulu XVI alu invoielei normative voru incesiinti'a pe concernintele Consistoriu pentru d'a face cele necesari spre esecutare. —

6. Pana atunci, pana candu Ven. consistoriu nu este avisatu de Delegatiunea concerninte oficiosu, ca se intrevina si midilócésca esecutarea unei despartiri valide, atare consistoriu in privint'a comunelor de sub juredictiune straina nu pôte mai departe intreveni, de câtu numai pentru d'a fi intr'ajutoriu crestini-loru de a sa nationalitate, la implinirea conditiuniloru si la dobandirea provisorie a unui preotu, dupa dispu-setiunea punctulu XI alu invoielei. —

Primirea inse formale sub a sa juredictiune a unei parti ca pona aci a statu sub alta juredictiune: intru intielesulu invoielei, dar si pentru evitarea de incurcature si de conflicte, nu pôte fi permisa, nainte de ce actulu de despartire va fi pastratu revisiunei delegatiunale si se va fi aflatu realizabilu. — Acést'a resulta din combinarea punctulu XVI.

7. Incátu pentru cestiunea ce s'a nascutu ocaasionalminte cumca óre potu fi admise — macar si numai provisorminte două juredictiuni intr'una biserica? si respective că óre pôte-se tolerá, ca intr'un'a si aceia biserica o septemana serbiei se pomenésca pre cutare Eppu alu loru, si romanii alt'a septemana pre altulu alu loru? — fiindu acést'a cestiune de natura canonica, deciderea ei cade afara de sver'a competintiei delegatiunali, — deórece in sa din partea Dlui Eppu serbescu de *Versietiu* si a Esale Dlui administratoru patriarchalu in acést'a privintia séu redicatu contradicere formale, ar desdauná pre romani *abia in dieceani*: acestu actu de impacatiune are a fi completatu astfeliu: ca desdaunarea se se asecuré partii romane in *cinci ani* celu multu. Alta dificultate nesubversandu.

Fiindu tempulu inaintatu cu atâta siedinti'a din 5/17 fauru s'a incheiatu.

Continuarea in 6/18 fauru 1873 cu participarea tuturor celoru numiti mai susu. —

No. 10. Dlu membru *Constantinu Radulescu* ca esmisu din conferint'a delegatiunale, tienuta in 19 si 20 Dec. 1872 pentru de a investigá casulu de despartire din *Ciacov'a* in urm'a protesteloru redicate de romani, — face reportu in scrisu si da desluciri cu gur'a despre rezultatulu esmisiunei sale.

Constatandu-se in actulu de impacatiune din *Ciacov'a* unele defecte essentiali, si dupa normativele invoielei din *Carlovetiu* nedispensabili, anume: că numerulu sufeteloru de un'a si de alta parte de feliu nu s'a notatu nici macar apropiativu; mai departe că obligamentulu luat de serbi facia cu romanii nu s'a asecuratu nici macar printr'o oblegatiune formala; actulu insusi de impacatiune nu s'a subscrisu nici de toti reprezentantii ambelor parti. ba lipsesce chiar clausul'a despre alegerea acestoru reprezentanti si despre publicarea si primirea impacatiunei prin toti séu prin maioritarea crestiniiloru indreptatiti: pentru suplinirea acestoru defecte se recunósce necesitatea de pertractari nóue si pentru esecutarea acelor'a, necesitatea esmiterei unei comisiuni nóua. —

Deci Preasanti'a Sa Dlu Eppu presiedinte este rogatu a se ingrigi de o atare Comisiune nóua, si anume de barbati in ast-feliu de afaceri mai bine deprinsi, si a dispune cele mai departe. —

Preasanti'a Sa Dlu Eppu presiedinte propune pentru comisiunea necesaria pre cei esmisi in prim'a comisiune a nume: pre Protosincelulu *Andreiu Papu* si pre Asessorulu Consistorialu *Petru Petroviciu* a caroru misiune in I comisiune si asiá este deja terminata. —

Delegatiunea consente cu esmissiunea acést'a.

(Va urmá.)

V. Baresci (Cottulu Biharei) martiu 1873.

(Un'a fapta crestinesca demna de imitatu!) Diu'a de astadi a fostu un'a dintre cele mai placute pentru credintiosii ffi ai bise-riciei gr. or. din comun'a nóstra V. Baresci, căci prevedinti'a bine a voitu a tramite din senulu si in midiloculu nostru pe unu barbatu de cari nu multi si nu pretotindenia sunt.

Barbatulu acel'a zelosu pentru biserica si natiunea romana este confratele nostru *Atanase Coroiu*, ale caruia fapte de mai multi ani sunt cunoscute nu numai in angustulu teritoriu alu comunei acesteia, ci despre ospitalitatea aceluia au cunoscintia toti bravii barbati romani si nationalisti din jurulu acest'a si de pe aiuria cari au caletoritu vre o data pe aici si au intratu in cas'a aceluia.

Nu pentru că in diu'a de adi ar fi aretatu numitul nostru confrate érasu vre o fapta de ospitalitate; o numimu noi di de bucuria, ci pentru aceea: că fiindu chiamatu aici Rvdissimulu Dnu propopu tractualn *Georgiu Vasileviciu*, la reconstituirea comitetulu si Epitropiei parochiali pe unu periodu nou de trei ani; zelosulu nostru Epitropu D. *Atanasiu Coroiu*, carele dela anulu 1853. au portatu sarcina de epitropu in partea filiei Baresci, aretandu astadi socóta bisericea, cu uimire am vediutu: că din o sumulitia neconsiderabila ce a capetatu-o la man'a sa nainte de acést'a cu 2 decenie si anume: 675 fl. 52. cr. dupa ce din interusuriulu acestui capitalu s'au cumperatu cele necesarie pentru biserica, la timpul séu acést'a s'au reparatu, si s'au mai cumperatu unu pamentu de 30 cubule semenatura pentru bise-rica cu 1050 fl. v. a. acú in present'a numitului D. protopre-sviteru ni-au subscernutu unu ratiociniu contienatoriu de o suma 2842 fl. 61 cr. si ce se vedi! totu acel'a-si bravu barbatu si Epitropu credentiosu mai puse pe mész'a comitetulu respective sinodulu si alta suma, carea numai in secretu au manipulat-o,

de 4355 fl. 3 cr. si asia, ambele sume facu totalulu de: *Siepte mii un'a sută nouăzeci și șapte fl. 64 cr. v. a.* dicu: 7197 fl. 64 cr. carea suma ni-au predatu-o in 127 obligatiuni, parte întăbulate parte provideute cu cavanti (chizesi.)

Éta onoratu publicu cetitoriu si fratiloru romani gr. or., pentru aceea am numit'o di de bucuria diu'a de adi, si n'am potutu trece cu vederea a nu o aduce la cunoscintia publica si onor. cetitori; conformu decisiunei comitetului parochialu, ca si alti, se se insufletiesca a imita acésta faptu; éra noi locuitorii de aici si fiii bisericeii dreptu credintiöse pe langa aceea că ni am espresu multiamit'a noastră profunda precum protocolariu asia si cu cuventulu in faci'a numitului zelosu Epitropu D. Atanase Coroiu, asia si acū eschiamămu: Ca proni'a Ddieésca se lungeasca firula vietiei bravului nostru confrate Epitropu Atan. Coroiu, si dandu-i sanatate se traiésca la multi fericiti ani din preuna cu prea stimat'a consótia.

Datu V. Baresci la 12. Martiu 1873. st. v.

Din incredintiarea comitetului parochialu pentru filia Baresci:

Alesandru Dancu,
notariu comitetului.

Ioanu Coroiu,
preotu; presiedintele comitetului
parochialu.

VARIETATI.

= *Deputati pentru sinodulu eparchialu alu Aradului*, sunt alesi, pre cătu scimu pana acum'a urmatorii: La *Aradu*, dintre preoti Ioanu Ratiu protopresbiteru, dintre mireni advocatii Ioanu Popoviciu Desseanu si Lazaru Ioanescu. — La *Radna*, dintre preoti Iosifu Belesiu protopresbiteru, dintre mireni Dr. Alessandru Mocioni si Georgiu Haic'a jude cercuale. — La *Siria* dintre preoti Nicolau Beldea adm. protopopescu, dintre mireni Ioanu Moldovanu ases. cons. si Iosifu Popoviciu advocatu. — La *Gula* dintre preoti Petru Chirilescu protopresbiteru, dintre mireni Vasiliu Paguba jude regescu si Ioanu Suciul notariu in Socodoru. — La *Chisineu*, dintre preoti Moise Bocsianu ases. cons. metrop., dintre mireni Alessiu Popoviciu advocatu si Florianu Varga jude regescu. — La *Borosineu*, dintre preoti Constantinu Gurbanu protopresbiteru dintre mireni Emanuilu Misiciu jude regescu si Georgiu Fieru advocatu. — La *Buteni*, dintre preoti Andrei Machi protopresbiteru, dintre mireni advocatii Demetriu Bonciu si Em. Bas, Stanescu. — La *Temisiora* dintre preoti Meletiu Dreghiciu protopresbiteru, dintre mireni Dr. Paulu Vasiciu si Stefanu Adamu advocatu. — La *Vinga* dintre preoti Andrei Papp protosincelu, dintre mireni Vincentiu Babesiu si Paulu Rotariu ases. trib. orf. — La *B.-Comlosiu* dintre preoti Vincentiu Sierbanu protobresbiteru, dintre mireni Georgiu Suiciu not. com. si Ceorgiu Serbu invet. — La *Lipova*, dintre preoti Ioanu Tieranu protopresbiteru. — La *Birchisiu* dintre mireni Eugeniu Mocioni si Victoru Mocioni.

„Statutulu Organicu alu bisericeii ortodocse gr. or. romane diu Uugari'a si Transilvani'a. Editiunea episcopiei din Aradu, de dupa testulu autenticu. Retiparitu din fôia oficiala „Lumin'a.” Se pôte procură de la cancelari'a diecesana din Aradu, esemplariulu brosiuratu cu 25. cr. v. a. — Pentru Domnii prenumeratori din anulu trecut alu „Luminei,” se dà câte unu esemplariu cu 10 cr. v. a.

* A două prelegere publica o va tiené dlu P. Popoviciu Dumineca in 6. Aprilo a. c. despre magnetism, galvanism si termoelectricitate pe langa experimentari practice. Totu atunci cotulu vocalu in quartetu si doi Domni solo voru esecută cateva cantece nationale. Inceputulu la 4 ore precisu.

Intrarea libera.

Concursu.

1-2

In urmare inaltei ordinatiuni consistoriale din 25 fauru a. c. H. 335. la cererea preotului Procopiu Lelescu din Vism'a carele sentindu-se nepotintiosu pentru implinirea detorintieloru

sale mai alesu celoru nopturne, si dà fiitorului capelanu diumetatea din sesiunea parochiale, diumetate din biru dela 120. case, totu atât'a si din stol'a indatinata — se deschide concursu pona la 10. Aprile a. c. in carea di se va tiené si alegerea.

Doritorii de a recurge pentru acésta capelania sunt îndrumati recursurile loru indiestratecu documintele recerute, si prescise in statutulu organisu, si adresate catra sinodulu parochialu din Vism'a a le tramite rev. D. Protopresviteru alu Lipovii.

Vism'a 10. Martiu 1873.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu comitetulu parochial Ioanu Tieranu protop. Lipovi

Concursu.

1-2

Pentru deplinirea Parochiei vacante din Tarianu (Cottulu Bihor. Protopresviteratu Oradii M.) care e impreunatu cu urmatoriele emoluminte anuali.

22 de jugere de pamentu estravilanu — aratoriu — birulu si stólele indatinate dela 82 de numere si din filiale, casa parochiala cu gradina.

Doritorii de a ocupă acésta parochia, sunt avisati ca pe langa testimoniulu despre absolvirea cursurilor clericale, testimoniulu de calificatiune, se arete si testimoniulu celu putieniu despre absolvirea aloru 6 clase gimnasiale — pana in 25 Martiu st. v. in care di se va tiené si alegerea se le subscrerne la subscrisulu in Oradea-Mare, adresate Comitetului Paroch. din Tarianu.

Datu in Tarianu la 17 Fauru 1873.

din increderea comit. Parochialu cu scirea si ivoirea subscrisului:
Simeone Blca, m. p. Protopr. Oradii-Marii.

Concursu.

1-3

Prin decisulu consistoriale ddto 1. Martiu a. c. st. v. Nro 291/91 anulanduse alegerea de invetiatoriu la scól'a a II., confesio gre. or. rom. de I. Clasa din Curticiu — Protopres, Chisineului Comitatulu Aradului —, intemplata in 19. Noemvre a. st. v. prin acést'a se deschide concursu nou pana la 1 Aprile a. c. st. ve. — candu se va tiené si alegerea. —

Emolumintele sunt: 400 fl. v. a. salariu anualu, 12 orgii de lemne, din care vine a se incaldí si scól'a, cörtelu liberu si grădina cu intravilanu de 800⁰. —

Doritorii de a ocupă acestu postu, sunt avisati a se presentă in un'a din duminecele innainte de alegere — séu in di'a alegerii in sant'a biserica, pentru a-si aretă desteritatea in cantare; éra recursele, bine instruite —; cu documinte valide, despre absolvirea celu potieniu aloru 4 clase Gimnasiale séu totu atât'a reale, scirea limbei romane — gramaticale — si cunóscerea bine a magiarei si germanei, — de a poté si in aceste a instrui — adresarea comite. parachi. se le tramite referintelui consisto. — la senatulu scolaru Spect. D. Georgiu Pop'a in Aradu.

Datu in Curticiu in 10. Martiu 1873 st. v.

Comitetulu Parochialu. Cu intielegerea si invoirea emisiloru consistoriali Georgiu Popa m. p. Josifu Goldisiu m. p.

Concursu.

1-3

Pentru una parochi'a vacante din Paulisiu in Protopresviteratu Aradului se deschide concursu pana in 31. Martiu candu se va tiené alegerea: beneficiile sunt 1. sesie de pamentu — 150. de case, birulu o mesura de bucate dela tota casa, si stolele indatinate, cei ce voiescu a recurge au de a produce testimoniulu despre absolvirea clericiei, si de calificatiune séu cei sfintiti se fie binemeritati pe carier'a preotiésca, si recursulu intitulatu la comitetulu parochialu se lu substerna la protopopulu Aradului.

Arad 18 Martiu 1873.

NB. de cumva nu se va alege de parochu capelanulu de pana aci — in restimpu de 3 ani va functiună, si folosi tóte beneficiile.

In contielegere cu comitetulu parochialu Ioanu Ratiu protopopulu Aradului.